

Návrhová část

Obnova areálu zámku ve Zdíbech u Prahy

diplomová práce LS 2021
Bc. Eliška Zatloukalová

vedoucí práce:
Ing. arch. Tomáš Efler
doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Eliška Zatloukalová
AR 2020/2021, ZS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: **OBNOVA AREÁLU ZÁMKU VE ZDIBECH U PRAHY**
(ČJ)

(AJ) RESTORATION OF THE CASTLE AREA IN ZDIBY NEAR PRAGUE

JAZYK PRÁCE: ČEŠTINA

Vedoucí práce:	Ing. arch. Tomáš Efler doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.	Ústav památkové péče FA ČVUT
Oponent práce:	Ing. arch. Tomáš Kocourek	
Klíčová slova (česká):	zámek, obnova, hospodářský dvůr, stavebně historický průzkum, Zdiby	
Anotace (česká):	Zámek a přilehlý hospodářský dvůr ve Zdibech u Prahy tvoří pozoruhodný areál. Vzhledem k jeho pohnutému osudu od poloviny 20. století se některé objekty dochovaly spíše v torzálním stavu, přesto ale skýtá velký potenciál pro turisty, místní spolky a občanská sdružení. Diplomová práce se zabývá šetrnou obnovou stávajících objektů, která je možná i díky vypracovanému stavebně historickému průzkumu. Zároveň se snaží přidat novou soudobou vrstvu, která podpoří charakter místa.	
Anotace (anglická):	The stately home and the adjacent farmyard in Zdiby near Prague form a remarkable area. Due to its disturbed fate since the middle of the 20th century, some buildings have been preserved in a torsional state, but it still offers a great potential for tourists, local and civic associations. The diploma thesis deals with the careful restoration of existing buildings, which is possible also thanks to the elaborate architectural history survey. Simultaneously, it tries to add a new contemporary layer that will support the character of the place.	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne

podpis autora-diplomanta

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Eliška Zatloukalová

datum narození: 3.5.1996

akademický rok / semestr: 2020/2021

obor: Architektura

ústav: 15114 / Ústav památkové péče

vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Tomáš Efler, doc. Ing. Michael Rykl, Ph.D.

téma diplomové práce: Obnova areálu zámku ve Zdibech u Prahy

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Areál zámku a hospodářského dvora, který bude předmětem diplomové práce, leží v obci Zdiby, asi 9 kilometrů severně od Prahy. Blízkost hlavního města, dobré dopravní spojení a malebné prostředí zámeckého parku i samotného dvora předurčují areál jako jeden z turistických a rekreačních cílů pro obyvatele Prahy a jejího nejbližšího okolí. Kromě zámku a zámeckého parku se zde nachází stodoly, kolna, barokní sýpka, pivovar, bývalé stáje a další hospodářské objekty, v současnosti bez využití. Cílem je najít pro rozsáhlý areál vhodné funkční využití, které bude v souladu s ochranou jeho památkových hodnot. Zároveň bude kladen důraz na provozuschopnost areálu a jeho vazbu ke zbytku obce, jelikož tvoří klíčovou součást jeho historického jádra. Ústředním, detailněji řešeným objektem areálu bude hlavní zámecká budova, jejíž návrh bude vycházet také ze stavebně historického průzkumu, zpracovaného v rámci předdiplomního semináře.

2/ zadání a konkrétně specifikovaný stavební program

a/ část SHP

Stavebně historická analýza naváže na stávající průzkumy, provedené v letech 1979 a 2002, a předmětem práce bude upřesnění stavebního vývoje zámku se zaměřením na jeho pozdně barokní a novější podoby.

b/ návrhová část

Diplomní návrh je zadán v podobě vyhledávací architektonické studie, která zúročí význam a potenciál areálu pro širší okolí, posílený plánovaným tramvajovým propojením s Prahou. Areál bude s ohledem na velikost a umístění navržen jako víceúčelový s důrazem na kulturní, společenské a turistické využití. Jednotlivé funkce budou navrženy tak, aby nepoškodily památkově chráněné objekty, avšak umožnily zároveň vhodné smysluplné a komerční využití.

Návrhová část bude zahrnovat koncepci nového funkčního využití přílehlých objektů stájí, chléva, stodol a dalších hospodářských budov, detailně bude návrh zaměřen především na hlavní zámeckou budovu a její nejbližší okolí. Cílem návrhu mimo jiné bude podpořit výjimečnou celistvost, památkovou hodnotu a kulturně společenský potenciál zámku a celého areálu.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

a/ část SHP

- text, dokumentace a prezentace závěrů průzkumu v portfoliu.

b/ návrhová část

- situační výkres širších vztahů 1:1000, situační výkres celého areálu v měřítku 1:500- 1:1000
- půdorysy zámku v měřítku 1:100-1:200 s vyznačenými úpravami oproti současnému stavu
- pohledy a řezy zámku 1:100-1:200 s vyznačenými úpravami oproti současnému stavu
- výkresy dalších budov v areálu v měřítku 1:200-1:500 s vyznačenými úpravami oproti současnému stavu (půdorysy mohou být součástí situačního výkresu areálu)
- vybraný architektonický detail v měřítku 1:25
- vybrané exteriérové a interiérové vizualizace s důrazem na zámeckou budovu
- průvodní zpráva

Rozsah, obsah, počty a měřítka výsledných výkresů budou upřesněny po dohodě s vedoucím práce v průběhu zpracování diplomové práce.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

- fyzický model areálu v měřítku 1:500-1:1000

Datum a podpis studenta

24.2.2021 *Zatloukalová*

Datum a podpis vedoucího DP

24.2.2021

Datum a podpis děkana FA ČVUT

01-03-2021

registrováno studijním oddělením dne

24.2.2021

Děkuji Tomáši Eflerovi za osobní nasazení, povzbuzování a odborné vedení celého projektu.

Děkuji Michaelu Ryklovi za ochotu konzultovat i nepovinnou část diplomního semináře a nakažlivé zapálení pro věc.

Děkuji majitelům zámku za poskytnutí podkladů, umožnění přístupu do areálu a snahu o jeho záchranu.

Děkuji rodině a kamarádům za podporu, pomoc a trpělivost.

A1	Identifikační údaje	
A1.1	Údaje o stavbě	
A2	Seznam vstupních podkladů	
A3	Základní charakteristika	
A3.1	Rozsah řešeného území	
A3.2	Dosavadní využití a zastavěnost území	
A3.3	Údaje o ochraně	11
A3.4	Vývoj areálu	
A 3.4.1	Zámek.....	12
A3.4.2	Zámecký areál	13
A3.4.3	Stejskalův dvůr.....	13
A4	Zadání	19
A5	Celkový popis stavby	
A5.1	Celkové urbanistické a architektonické řešení	
A5.1.1	Urbanistické řešení	19
A5.1.2	Situace areálu.....	23
A5.1.3	Architektonické řešení.....	26

A1 Identifikační údaje

A1.1 Údaje o stavbě

Název stavby: Obnova areálu zámku ve Zdíbech u Prahy

Místo stavby: Zdiby, parcela č. 436, 18/1, 21; katastrální území: Zdiby [792411]

Předmět dokumentace: Obnova zámku a přilehlých hospodářských budov pro turistické a komerční využití, novostavba řadových domů ve Stejskalově dvoře, úprava parteru.

A2 Seznam vstupních podkladů

Geodetické zaměření zámku

Zaměření stávajících objektů v areálu

Archivní mapové podklady

Starší zpracované průzkumy (Horyna 1979, Úlovec 2002)

Diplomní seminář – stavebně historický průzkum zámku

A3 Základní charakteristika

A3.1 Rozsah řešeného území

Areál zámku a Stejskalova dvora se nachází v obci Zdiby nedaleko od Prahy. Zaujímá spolu s barokním kostelem a několika rodinnými domy východní část obce, která je od zbytku izolovaná dvouproutou silnicí směřující k Praze. Jižně od kostela, který má ve zvlněné krajině dominantní polohu na terénním zlomu nad brázdou Přemyslského potoka, se na mírném svahu rozprostírá zámecký areál se stájemi, kolnou, zámeckou budovou, pivovarem a rozlehlým zámeckým parkem. Východně je areál propojen se Stejskalovým dvorem, který je tvořen obdélnou kompozicí hospodářských budov. Dominuje jí barokní sýpka, kolem níž se dvůr postupně rozrostl o dvojici stodol, administrativní budovu, kravín a další hospodářské objekty.

A3.2 Dosavadní využití a zastavěnost území

Jelikož byl celý areál v minulém století zabrán původním majitelům a spravován státem jako součást JZD, nachází se dnes ve značně zbledovaném stavu. Snad nejhorší rány utřžila zámecká budova, která je vinou nedostatečné údržby v téměř torzálním stavu, zajištěná pouze provizorní střechou a nepřístupná. Ostatní budovy potkal příznivější osud, pivovar je postupně rekonstruován a upravován na restauraci a hotel, většina hospodářských budov byla dlouhodobě využívána a tak dochována v poměrně dobrém stavu. V administrativní budově ve Stejskalově dvoře jsou kanceláře správců, ve vedlejším přístavku litografická dílna. Sýpka je postupně upravována na výstavní prostor a vinárnu. Sousední kravín slouží spíše pro skladování, stejně jako dvojice stodol uzavírajících dvůr od východu. Domek v jižní části je využíván k bydlení.

A3.3 Údaje o ochraně

Celý areál (st. 18/1, st. 18/2, st. 436, p. 20, p. 21) je státem chráněn jako nemovitá kulturní památka.

A3.4 Vývoj areálu

A 3.4.1 Zámek

Vpravo od silnice z Prahy stojí uprostřed parku barokní zámek, dnes silně poškozený. Mezi několika vlastníky se na rozhraní 18. a 19. století připomíná i výstřední ruská hraběnka Asbassová. Její chování zavdalo později podnět k pověstem, že se tu po smrti zjevuje její přízrak jako Bílá paní. Za bouřlivých nocí, kdy vítr hvízdá v komínech, vstupuje do všech pokojů a velkého sálu v prvním patře a potom temnými chodbami a širokým schodištěm schází do přízemí, do míst, kde bývala kdysi prádelna. Do ohromného kotle plného zlaté kaše noří za pronikavého sykotu rozžhavený pohrabáč. Míchá zlatou směsí až do chvíle, kdy zámecké hodiny odbíjely půlnoc. Poté se její zjevení rozplývá.

Bývala viděna i v parku, vždy na protilehlém břehu rybníka, nehybně stojící v temnotě mezi stromy. (Stejskal, M. Labyrintem tajemna aneb Průvodce po magických místech Československa, Praha 1991)

Zámecká budova byla detailně popsána v rámci stavebně historického průzkumu diplomního semináře. Ačkoliv byla budova předmětem zkoumání již v minulosti, pokračující destrukce odhalila nové skutečnosti a nálezové situace a přinesla celou řadu poznatků, ale také otázek.

Historie zámku se začíná psát kolem roku 1608, kdy Mikuláš z Fichštějna nechává vystavět renesanční tvrz, jejíž torzo tvoří střední část severního traktu přízemí nynější dispozice, a také trojici sklepních prostor pod ním. Přesnou podobu tvrže neznáme, víme však, že byla poměrně záhy, po roce 1659 za Jana Jiřího Radeckého z Radče, na Uhřicích a v Třebenici, přestavěna na raně barokní zámek. Původní budova byla rozšířena a k jižnímu průčelí byla přistavěna tři krátká křídla, propojená zřejmě arkádovou chodbou. Ve východním křídle byla zbudována plochostropá sala terrena, propisující se dodnes do fasády dvěma zazděnými oblouky. Ta však byla brzy v některé z dalších barokních úprav přeměněna na užité prostory. K severní fasádě byly kolem poloviny 18. století přistavěny dva rizality se záchody a záchodovými šachtami.

O barokní dispozici a fungování zámku podrobněji vypovídá popis z roku 1777, ze kterého víme, že v přízemí se nacházely kuchyně a prostory pro služebnictvo, schodiště bylo umístěno ve středním křídle a v patře bylo šest panských pokojů a velká tabulnice. Za pozornost stojí zmínka o přístavěné kapli, která se nacházela na západním průčelí a jejíž zbytky se dochovaly až do 2. poloviny 20. století.

Současnou podobu ale zámku vtiskla až barokně klasicistní přestavba za Rudolfa Morzina po roce 1797. Trojkřídlá dispozice byla dostavěna do kompaktní obdélné podoby, jejímž středem prochází dlouhá, poměrně úzká chodba. Schodiště bylo vestavěno mezi severní místnosti renesančního původu a nově vznikl celý jižní trakt, v přízemí zaklenutý valenými klenbami a v patře plochostropý. Celá budova byla opatřena mansardovou střechou s vikýři, hodinami ve střední ose jižního průčelí a věžičkou.

Potom, co byl zámek roku 1811 prodán pražskému měšťanovi Jiřímu Ahsbachovi, již probíhaly pouze menší dispoziční úpravy, výměny oken a podobně. Největším zásahem byla dostavba západního přístavku, ve kterém se nově nacházelo schodiště do mansardy, která zřejmě sloužila k bydlení. Kolem poloviny 19. století došlo se změnou způsobu vytápění k dalším menším dispozičním úpravám.

Roku 1875 koupil zámek spolu s přílehlými pozemky Martin Stejskal, jehož rodina jej vlastnila až do poloviny 20. století, kdy byl konfiskován a započal jeho úpadek pod taktovkou místního JZD, posléze Českého hudebního fondu.

V 90. letech byl ve zbědovaném stavu navrácen potomkům Martina Stejskala. Bylo nutné demolovat mansardovou střechu, která hrozila zřícením, vybudovat novou provizorní pultovou střechu a dostavět zřícené části patra. V této neutěšené podobě čeká zámek na citlivou obnovu, jíž si jako významná kulturní památka nepochybně zaslouží.

A3.4.2 Zámecký areál

Starší podoby zámeckého areálu, stejně jako samotného zámku, nejsou nikde spolehlivě zaznamenány. Prvním známým pramenem tak je až první vojenské mapování z let 1764 a 1767, na kterém je schematicky zakreslena zámecká budova, obklopená poplužním dvorem. Hospodářské budovy zámek úplně obklopují ze západu a východu, severně je mezi budovami průjezd do dvora. Jižně od zámku leží pivovar a dále se rozkládají zámecké zahrady s jedním dalším solitérním objektem. Stejnou situaci můžeme sledovat také na plánu vsi, vyhotoveném kolem roku 1777 s větší přesností. Trojkřídlá budova zámku je vsazena do středu obdélného dvora, který jižně za pivovarem přechází v barokně osově komponovanou zahradu a anglický park. Podél hlavní cesty je také zakreslena dvojice dalších hospodářských objektů a zřejmě domek zahradníka.

Toto uspořádání bylo poměrně konstantní až do počátku 20. století, kdy byla nejprve zbořena větší část východních hospodářských budov, posléze ve 40. letech demolována i západní fronta na úkor výstavby široké, tzv. mobilizační silnice na místě staré císařské cesty.

Dodnes se z poplužního dvora dochovala část stájí severně a kolna severovýchodně od zámku.

A3.4.3 Stejskalův dvůr

Hospodářský dvůr, situovaný severovýchodně od zámeckého areálu, byl budován postupným přistavováním hospodářských budov k sýpce. Solitérní barokní objekt, doplněný východně o jednu menší budovu (zřejmě vstup do sklepů pod dnešní malou stodolou), je ve stejné situaci patrný na archivních mapách až do poloviny 19. století. Později byla přistavěna dvojice stodol, tvořící východní frontu dvora a na počátku 20. století přibyla administrativní budova na západě. Posléze byla zbudována výrobní budova na jihu, která dnes slouží jako obytný dům a zázemí údržby dvora. Posledním zásahem do podoby dvora byla stavba kravína, doplňující dvůr mezi sýpkou a malou stodolou o severní frontu.

Archivní fotografie z přelomu 19. a 20. století. Pohled na severní fasádu zámku, stáj a další hospodářské budovy, zbořené po výstavbě mobilizační silnice.

Archivní fotografie z počátku 20 století. Pohled na západní fasádu zámku s dvoupatrovým přístavkem schodiště do mansardy.

Současný stav severní fasády zámku a stáji. Při demolici mansardové střechy bylo zbořeno zároveň zdivo v patře. Zámek byl dodatečně opatřen pultovou střechou a zdivo hrubě doplněno.

Současný stav západní fasády. Přístavek byl stržen již ve 2. polovině 20. století a fasáda byla později poničena opěrnými kůly.

Archivní fotografie z roku 1990. Pohled na jižní průčelí zámku s ještě zachovanou mansardovou střechou, větší okenními výplni a zábradlím portiku.

Archivní fotografie z roku 1990. Pohled na východní průčelí zámku s patrnou profilací vikýřů, říms a okenních šambrán.

Fotografie současného stavu. Jižní fasáda se dochovala v porovnání s ostatními v poměrně dobrém stavu.

Fotografie současného stavu. Po dostavbě betonového stropu nad patrem vypadla větší část obvodové zdi v patře. Opadem omítek byly odhaleny oblouky raně barokní sala terreny.

A4 Zadání

Hlavním úkolem diplomové práce bylo na základě detailního poznání a vyhodnocení potenciálu navrhnout celkovou regeneraci silně zdevastovaného zámeckého areálu pro nové důstojné funkční využití. Pozornost byla v první řadě věnována obnově zámku, jak exteriéru, tak interiéru a novému provoznímu řešení. V návaznosti na zámek byly řešeny přilehlé budovy stájí a kolny. Pivovar je v současnosti postupně přestavován na restauraci a ubytování. Práce proto řeší pouze koncepčně návaznost objektu na zbytek areálu.

Objekty ve Stejskalově dvoře byly posouzeny z hlediska památkových a urbanistických hodnot a na jejich základě bylo zvoleno jejich nové využití. V převážné většině byly objekty pouze upraveny tak, aby mohly být smysluplně využity. Výjimku tvoří budova kravína, místo níž byla navržena nová bytová stavba.

A5 Celkový popis stavby

A5.1 Celkové urbanistické a architektonické řešení

A5.1.1 Urbanistické řešení

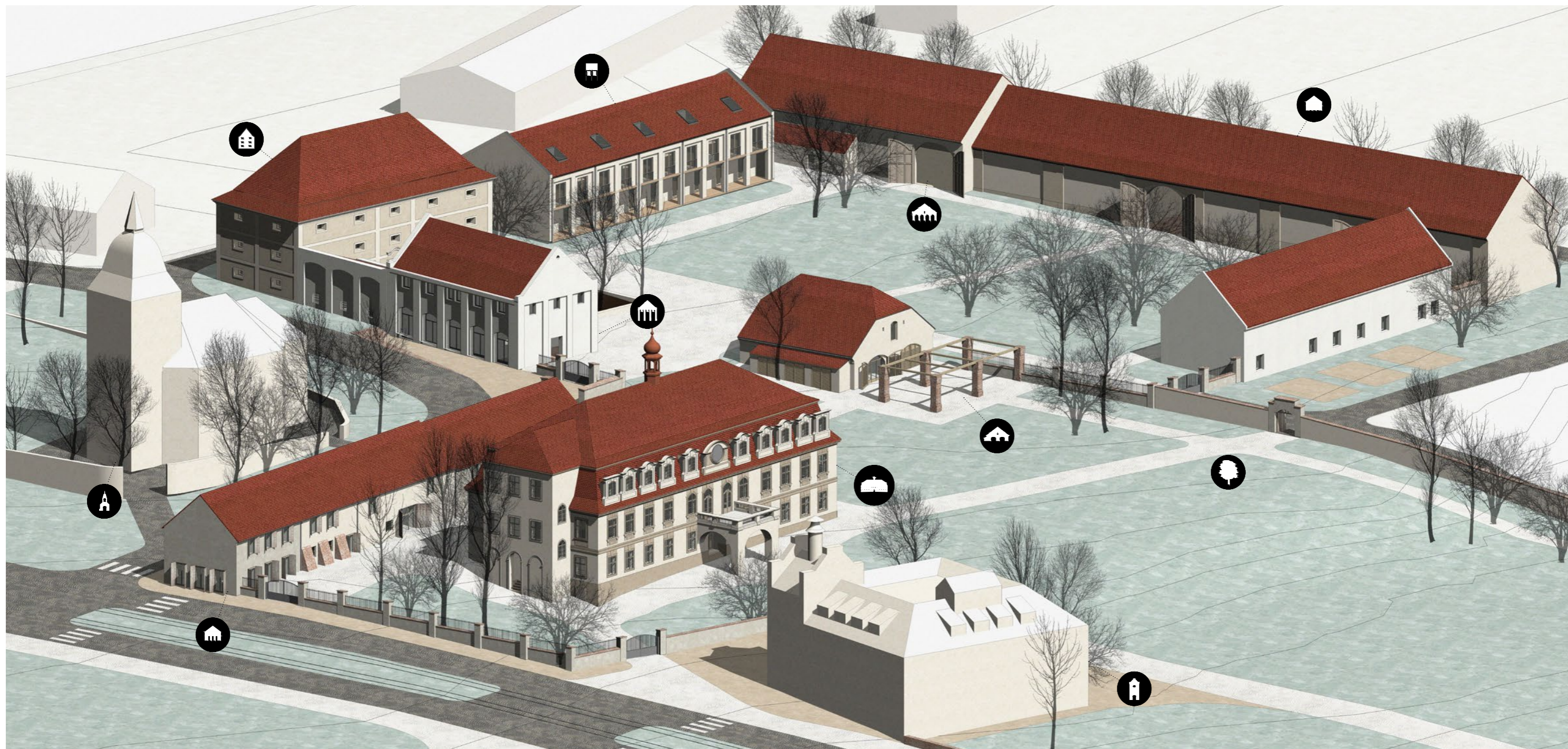
Areál spolu s kostelem vytváří hlavní dominantu obce, proto je jeho zasazení do okolního kontextu zásadní. Návrh počítá se zklidněním dopravy, které je součástí již projednávaného záměru prodloužení tramvajové trati z Kobylis. Uliční profil bude uzpůsoben vesnickému charakteru a v centru obce bude silnice zúžena na jeden pruh v každém směru s tramvajovými ostrůvky a přechody. Díky plánované dostavbě pražského okruhu se také počítá se snížením intenzity tranzitní dopravy centrem obce.

Tyto faktory by měly přispět k opětovnému propojení západní a východní části vesnice, dnes přehrazené frekventovanou komunikací. K propojení přispěje i částečné otevření zámeckého areálu směrem na východ díky předprostoru pivovaru.

Důležitým místem je ulice J. Kámena, která odděluje zámecký areál a kostel. Nyní má utilitární charakter obslužné cesty hal a zemědělských objektů dále na východě. Z územního plánu vyplývá, že se bude zástavba velkoplošných komerčních areálů dále rozšiřovat. Je tedy třeba vytvořit nové napojení na ulici Pražskou tak, aby byla většina automobilového provozu spojená s novou výstavbou odkloněna od historického jádra na sever, mimo obytnou část obce. Zároveň se přímá návaznost areálů na cenný areál a jádro obce se jeví jako nevhodná, navrhuji proto ke zvážení vyhrazení severní fronty ulice Zemědělské pro bydlení, případně maloplošné komerční nebo výrobní stavby.

V rámci samotného zámeckého areálu navrhuji pouze doplnění hmoty stájí tak, aby její průčelí se vstupem do informačního centra bylo v přímém kontaktu s ulicí a zvalo návštěvníky, přicházející od tramvajové zastávky na severu, k zastavení a případně prohlídce zámku. Obnovuji také vstup do zámeckého areálu ze severu, kde byl původní hlavní vjezd před narovnáním císařské silnice. Hlavní osu parku posouvám oproti původní kompozici blíže k pivovaru, na osu jižního portiku zámku.

Ve Stejskalově dvoře, jehož velkou předností je jasné vymezení prostoru budovami po celém obvodu, ponechávám kromě kravína všechny budovy a pouze je menšími zásahy přizpůsobuji současnému kontextu. Na místo kravína navrhuji novou bytovou stavbu, která svou hmotou nebude (jako právě kravín) přiléhat k historickým objektům a zároveň udrží sevřenou formu dvora.

Stávající zámecké budově je navracena poslední zdokumentovaná hodnotná podoba a nově slouží pro konání společenských akcí s možností ubytování přímo v objektu, ale také jako turistický cíl s prohlídkovým okruhem.

V bývalých stájích je umístěno informační centrum a několik samostatně pronajimatelných prostor pro menší obchody.

Bývalá kolna slouží jako kavárna s venkovním posezením pod pergolou, vztyčenou nad pilíři bývalého hospodářského objektu.

V parteru bývalé administrativní budovy jsou umístěny pronajimatelné prostory pro obchod, v patře pak byt správce areálu.

Barokní sýpka je zachována s minimem zásahů do dochovaných konstrukcí a slouží jako výstavní a společenský prostor se zázemím v jižním přístavku.

Bytová stavba na místě stávajícího kravína je složena z pěti řadových rodinných domů s velkými obytnými místnostmi orientovanými do Stejskalova dvora.

“Malá” stodola na severovýchodním nároží Stejskalova dvora je přeměněna v hospodu se zázemím a společenský sál.

“Velká” stodola nabízí prostor pro přednášky a promítání filmů. Dále je zde umístěna litografická dílna s příslušenstvím a jižní část stodoly slouží ke skladování a údržbě areálu.

Barokní kostel Povýšení svatého kříže je jednou z hlavních dominant obce a tvoří spolu se zámeckým areálem přirozený střed obce.

Pivovar je jako významná součást zámeckého areálu postupně obnovován. V budoucnu bude sloužit jako restaurace s velkou kuchyní a ve vyšších patrech turistické ubytování.

A5.1.2 Situace areálu

Komunikace v rámci Stejskalova dvora jsou v současnosti řešeny nanejvýš utilitárně. V západní části u sýpky a administrativní budovy je prostranství zpevněné asfaltem, dále se dvůr napojuje další asfaltovou cestou na východní sinici, obcházející zámecký areál. Zbylé plochy jsou volně zarostlé travou. V areálu zámku a zámeckého parku jsou cesty spíše vyšlapány v souvislém travním porostu.

Areál dvora je v návrhu pojednán jednoduše – stávající asfaltová plocha bude předlážděna kamennou maloformátovou dlažbou, uprostřed vzniklého plácku bude umístěna nádrž s vodou nebo kašna tak, aby byla zachována průhledová osa mezi portálem sýpky a zámeckým parkem. Východní část bude obemknuta dlážděnými cestami kolem stodol a řadových domů, střed bude ponechán zatravněný. V zatravněné ploše budou mlatové cestičky. V jižní části u obytného domu budou na osu pergoly před kavárnou vysázeny ovocné stromy.

V zámeckém areálu budou hlavní plochy mezi zámkem a stájemi a cesta v ose jižního portiku směřující k parku vydlážděny maloformátovou kamennou dlažbou, ostatní cestičky a plochy budou ponechány pouze v mlatu.

Parkování bude řešeno zvláště pro jednotlivé provozny. Pro Stejskalův dvůr budou vyrhazena odstavná stání především podél východního křídla stodol (20 míst pro kolmé stání), parkování pro bytovou stavbu bude umístěno před jejím severním průčelím u předzahrádky každé bytové jednotky. Vjezd do dvora bude povolen pouze pro zásobování, případně při větších akcích ve správcem určeném režimu.

Kapacitní parkování pro návštěvníky zámeckého areálu bude vyhrazeno východně od Stejskalova dvora na částečně zpevněném prostranství (až 64 parkovacích míst), ze kterého je možné vstoupit východní brankou do zámeckého parku. V předprostoru pivovaru bude 6 odstavných míst pro zásobování a osoby se sníženou schopností pohybu a orientace, zbylí návštěvníci restaurace a hotelu budou parkovat také na kapacitním parkovišti u Stejskalova dvora.

Zámek

plně (repliky zhotovené dle pozůstatků původních) a budou restaurovány prosklené vstupní dveře. K západní fasádě bude přistavěn blok schodiště a výtahu na místě původního strženého přístavku. Jeho členění bude inspirováno původní podobou. Budou také obnoveny zazděné okenní otvory v patře. Severní fasáda byla značně poškozena, téměř celá její patrová část byla novodobě přezděna po stržení střechy. Bude obnoveno původní členění oken se šabrány, korunní i kordonová římsa a budou k ní přistavěny dva rizality v původní půdorysné stopě se služebními vstupy do severního traktu zámku. V přízemí bude ponecháno nepravidelné členění okenních otvorů (jelikož se jedná o nejstarší, renesanční, část zdiva), otvory budou pouze opatřeny replikami původních výplní. Kompozice východní fasády bude oproti původnímu stavu pozměněna, trojosá kompozice bude rozšířena o čtvrtou okenní osu, navazující na střední průběžnou chodbu v přízemí v interiéru zámku (v současné době se zde nachází na počátku 20. století probourané dveře).

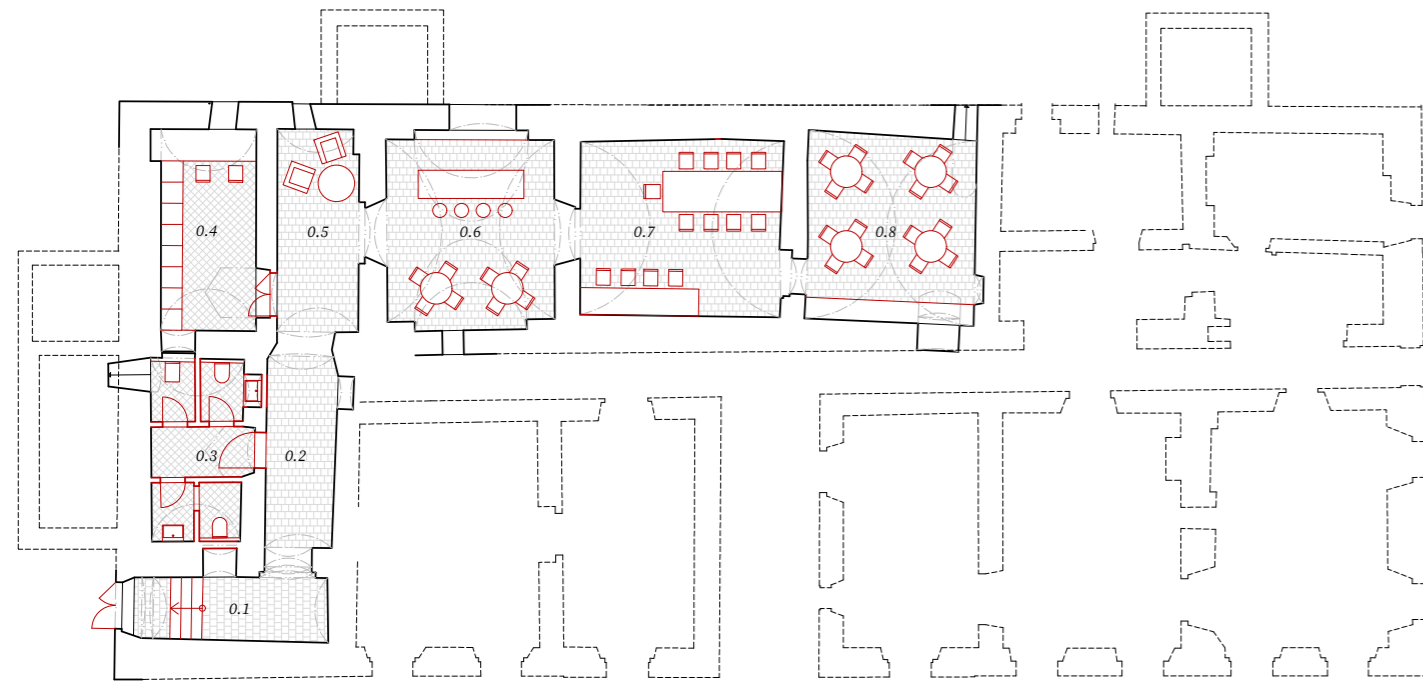
Barevnost fasád nyní vychází z popisu ve starším stavebně historickém průzkumu (Horyna 1979), bude ale prověřena a upřesněna po průzkumu barevnosti fasád.

Střecha bude nově kryta mansardovou střechou, opatřenou pálenou krytinou, s vikýři dle původního stavu. Bude také obnovena šestiboká věžička nad středem dispozice a hodiny nad jižním průčelím mezi středními vikýři.

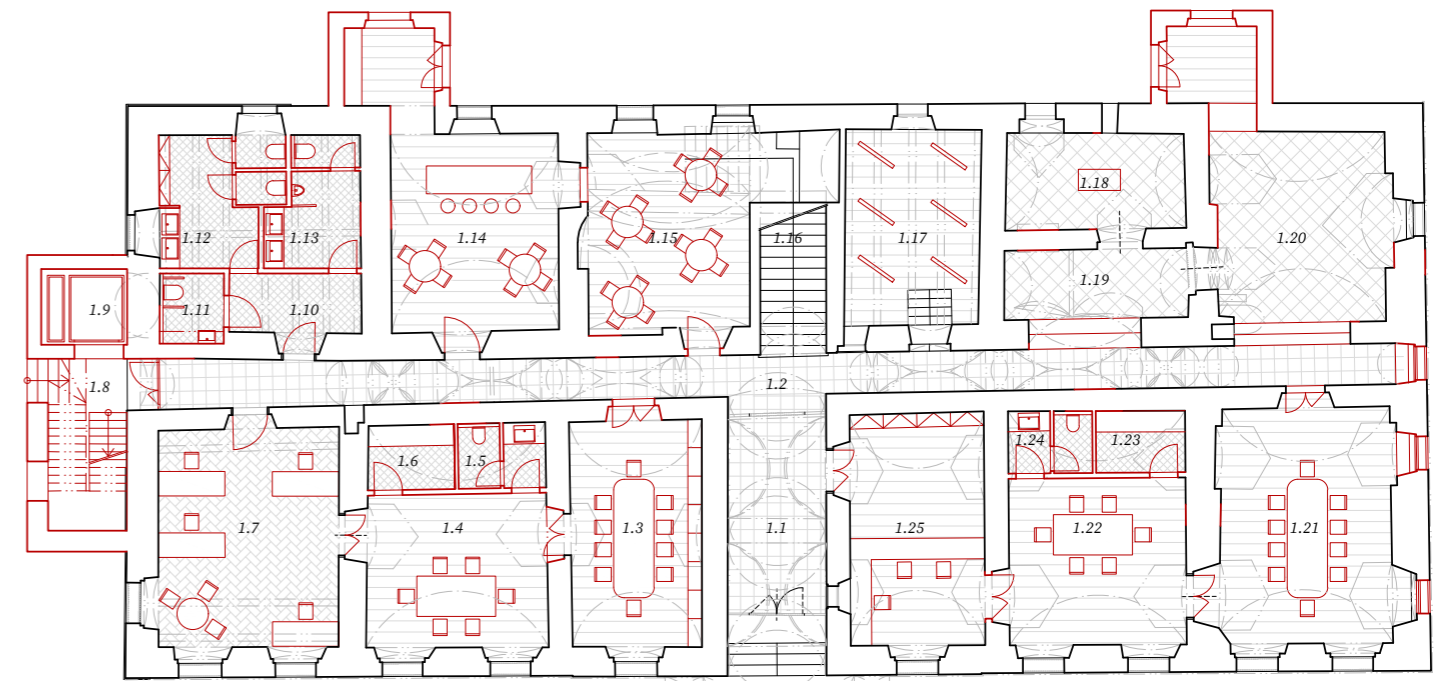
Návrh se snaží v maximální možné míře respektovat doposud dochované konstrukce interiéru, proto navrhuje minimum zásahů, které spočívají především ve vybourání novodobých příček a výstavbě bloku toalet v obou patrech v severozápadním nároží, kde se hygienické zázemí nacházelo i v 2. polovině 20. století. Do přízemí do jižního traktu také navrhuje dvojici vestavěných boxů s minimálním zázemím tak, aby se daly některé místnosti přízemí využívat samostatně, například jako zázemí průvodců, nebo pronajimatelné prostory. Místnosti západně od schodiště navrhuje věnovat expozici

o vývoji zámku, jedná se totiž o prostory, kterých se přestavby a dostavby zámku dotkly nejvíce. Stavební vývoj by tak mohl být prezentován in situ (severovýchodní nároží – oblouk sala terrena, spolu s vedlejší místností následně proměněné na kuchyni a pak samostatný byt, plochostropá třetí místnost od východu jako pozůstatek původní renesanční tvrze a prezentace barokně klasicistní přestavby). Místnosti v patře budou především upraveny do podoby salonků a sálů pro konání společenských akcí, jejich podoba by měla decentně podtrhovat historický ráz celé budovy. Jako připomínku nedávné minulosti a její stopy v podobě zámku navrhuje pouze ponechat analyticky odkryté betonové žebrové stropy nad patrem.

V novém podkrovním prostoru bude vystavěno ubytování, bude zde 10 pokojů po dvou lůžkách. Přístup sem bude možný výtahem nebo po schodech v novém dvoupatrovém přístavku na západní fasádě. Horní patro krovu bude ponecháno bez užití.

Půdorys sklepa

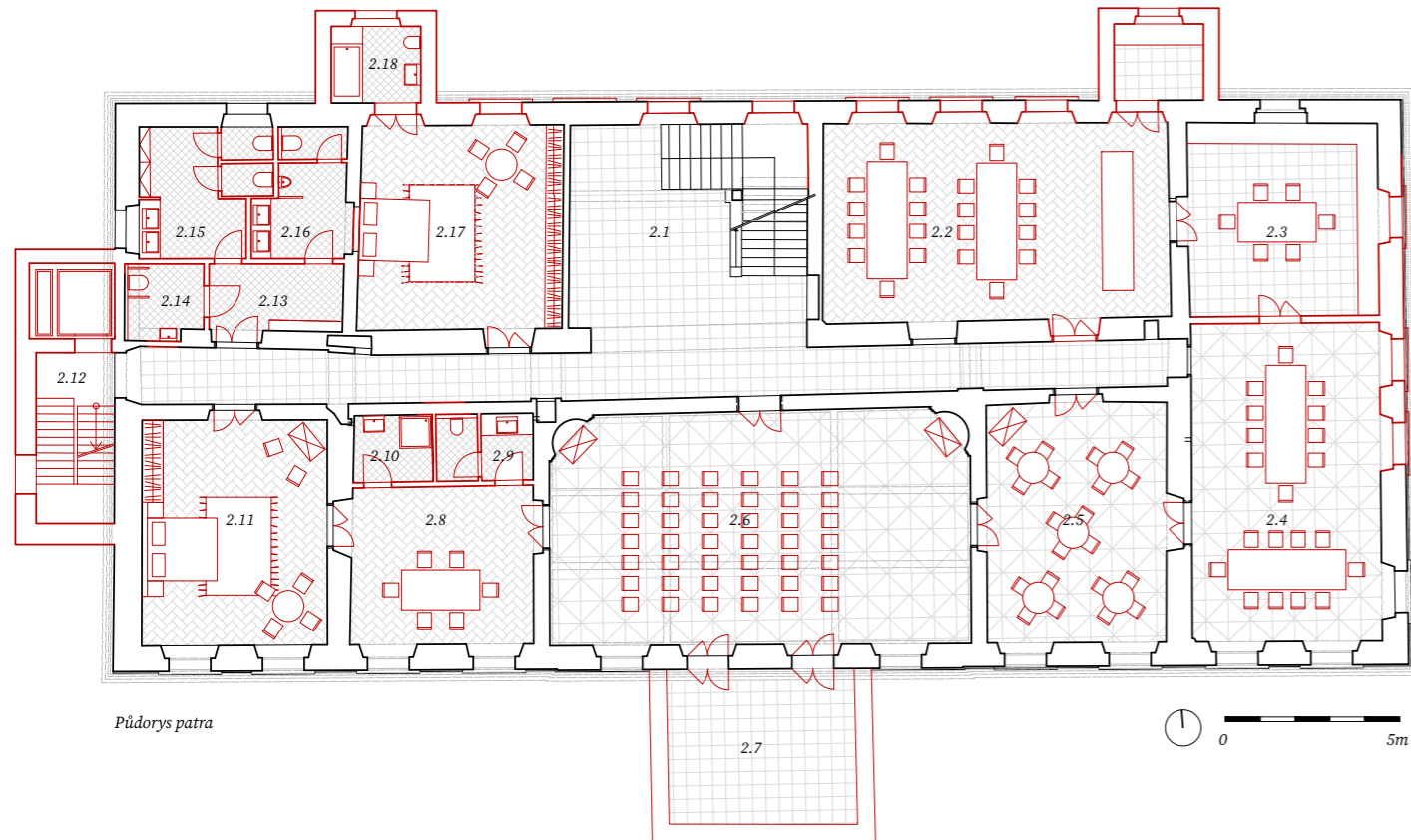
Půdorys přízemí

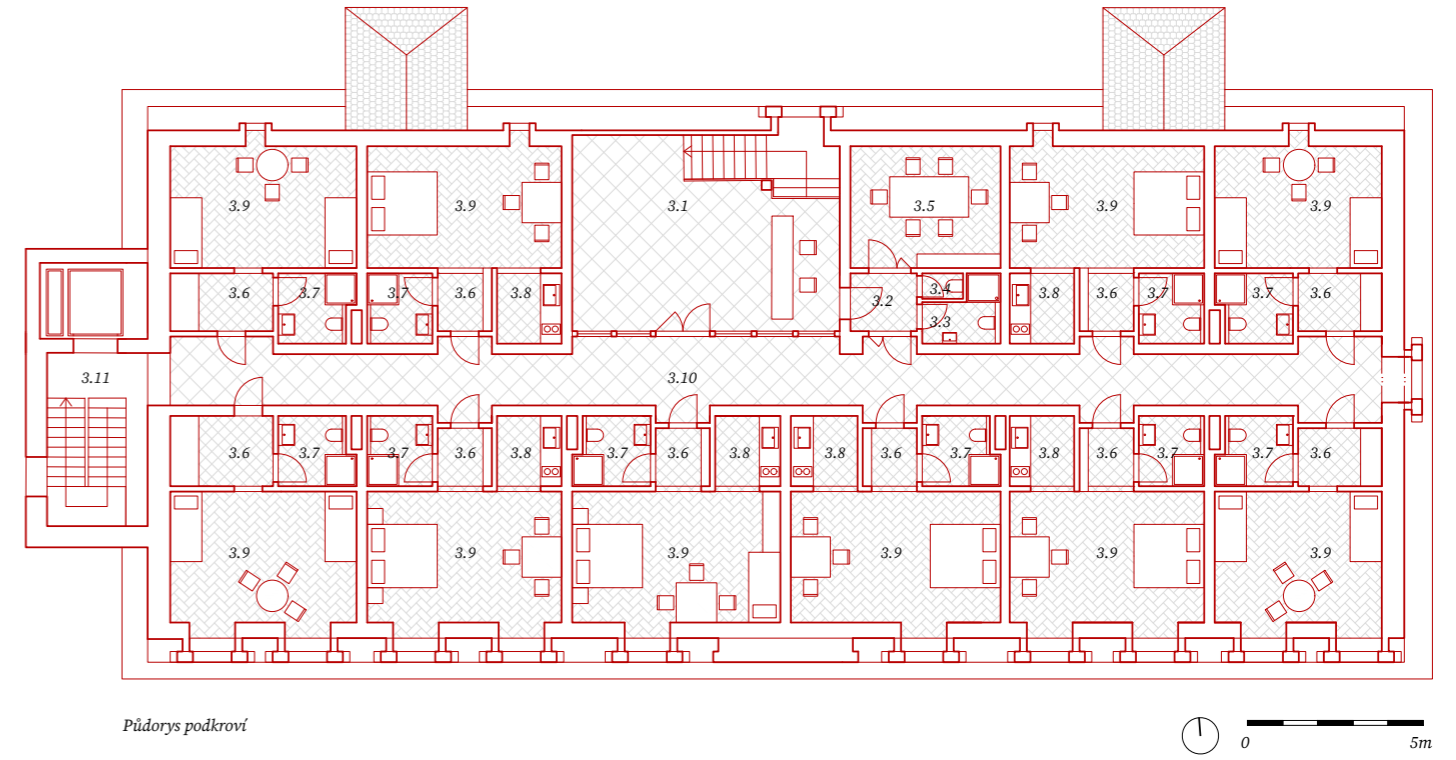
0.1 Vstupní chodba	0.5 Chodba
0.2 Chodba	0.6 Vinárna s barem
0.3 Toalety, úklidová místnost	0.7 Salonek, posezení
0.4 Zázemí pro zaměstnance	0.8 Salonek, posezení

1.1 Vstupní hala	1.10 Předstíška
1.2 Chodba	1.11 Bezbariérová toaleta
1.3 Zasedací místnost	1.12 WC ženy
1.4 Pobytová místnost	1.13 WC muži
1.5 Toaleta	1.14 Kavárna
1.6 Kuchyňka	1.15 Kavárna, salonek
1.7 Kancelář	1.16 Hlavní schodiště
1.8 Schodiště	1.17 Výstavní prostor - spížárna
1.9 Výtah	1.18 Výstavní prostor - komora

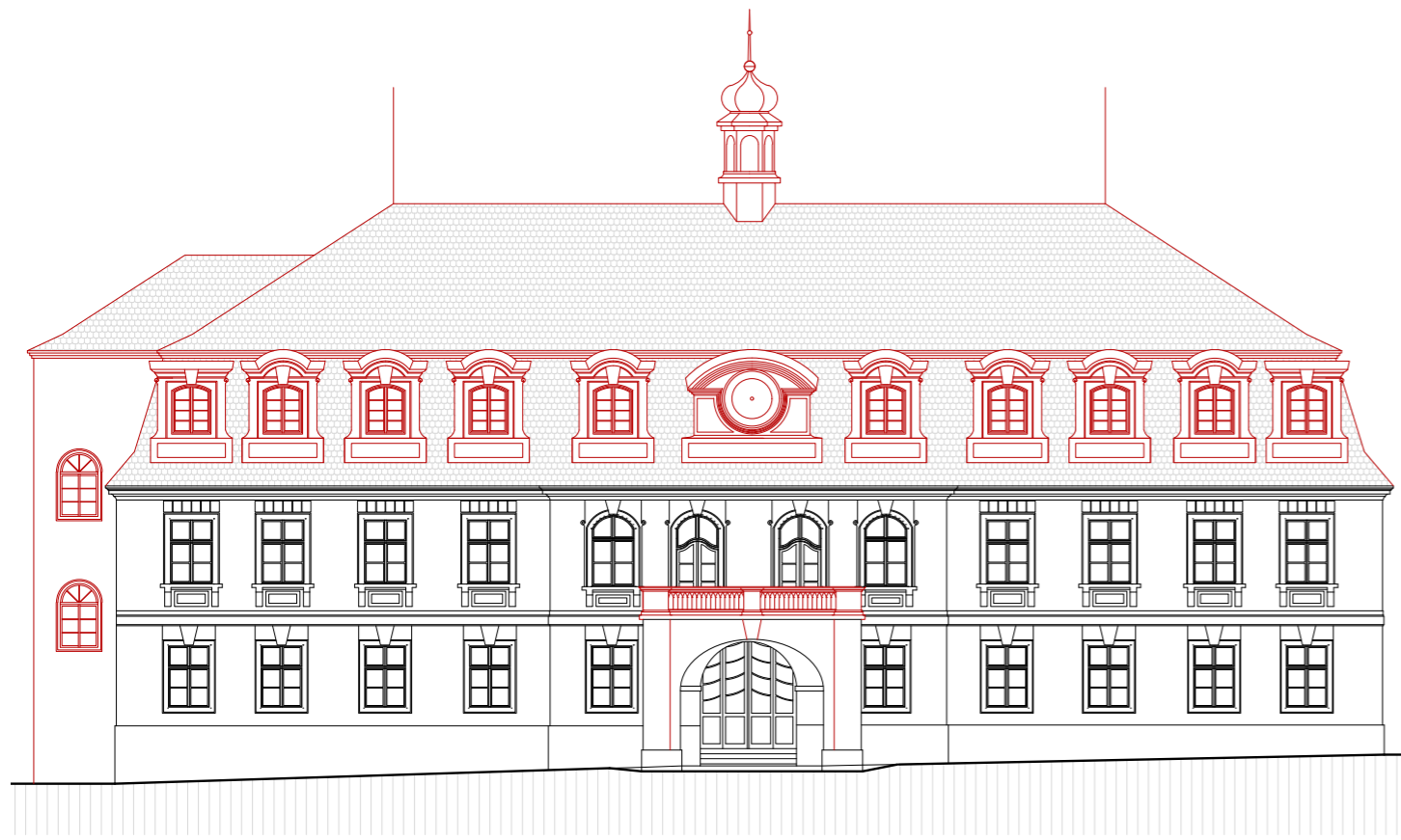
1.19 Výstavní prostor - byt
1.20 Výstavní prostor - sala terrena
1.21 Zasedací místnost
1.22 Pobytová místnost
1.23 Kuchyňka
1.24 Toaleta
1.25 Vrátnice

2.1 Schodišťová hala	2.7 Terasa	2.13 Předstíň toalet
2.2 Catering	2.8 Apartmá - obytná místnost	2.14 Bezbariérové WC
2.3 Přípravná cateringu	2.9 Apartmá - toaleta	2.15 WC ženy
2.4 Malý sál	2.10 Apartmá - koupelna	2.16 WC muži
2.5 Salonek	2.11 Apartmá - ložnice	2.17 Apartmá - ložnice
2.6 Velký sál	2.12 Schody	2.18 Koupelna, toaleta

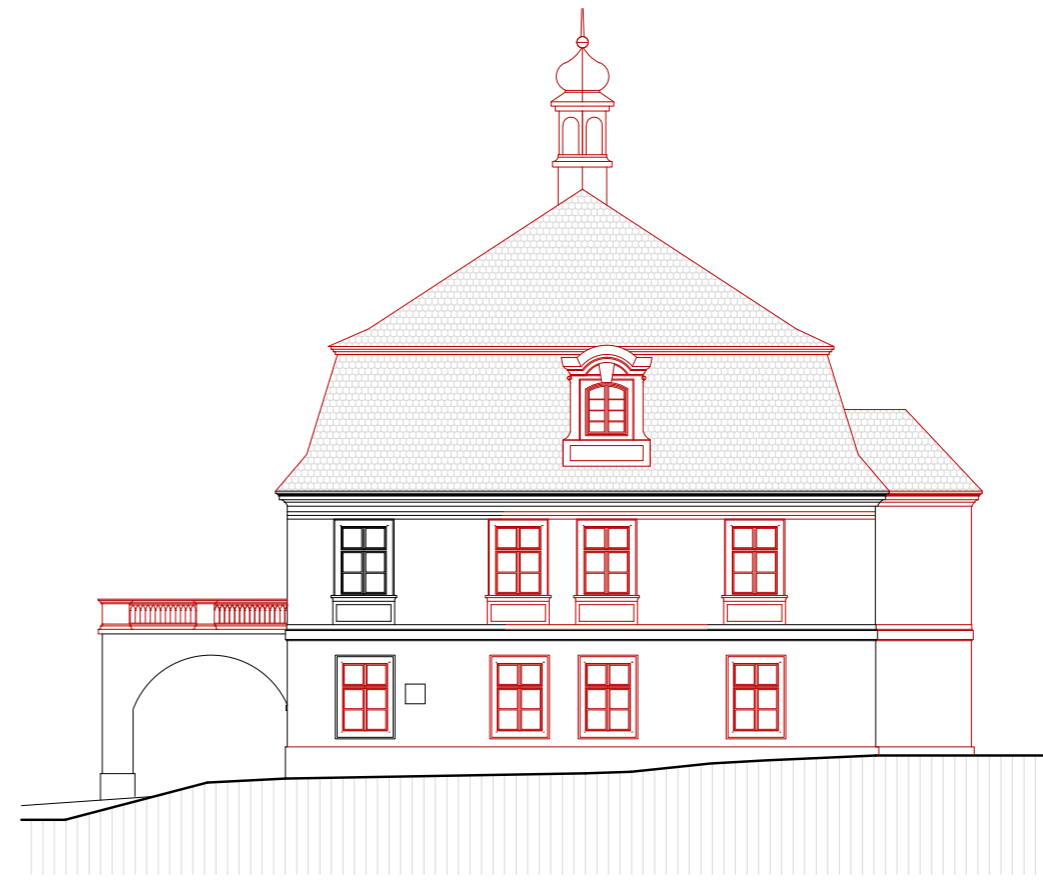

3.1 Schodišťová hala, recepce	3.5 Administrativa	3.9 Pokoj
3.2 Chodba	3.6 Předstíň pokoje	3.10 Hlavní chodba
3.3 Toaleta, sprcha zaměstnanci	3.7 Koupelna a toaleta	3.11 Schodiště
3.4 Úklidová místnost	3.8 Kuchyňka	

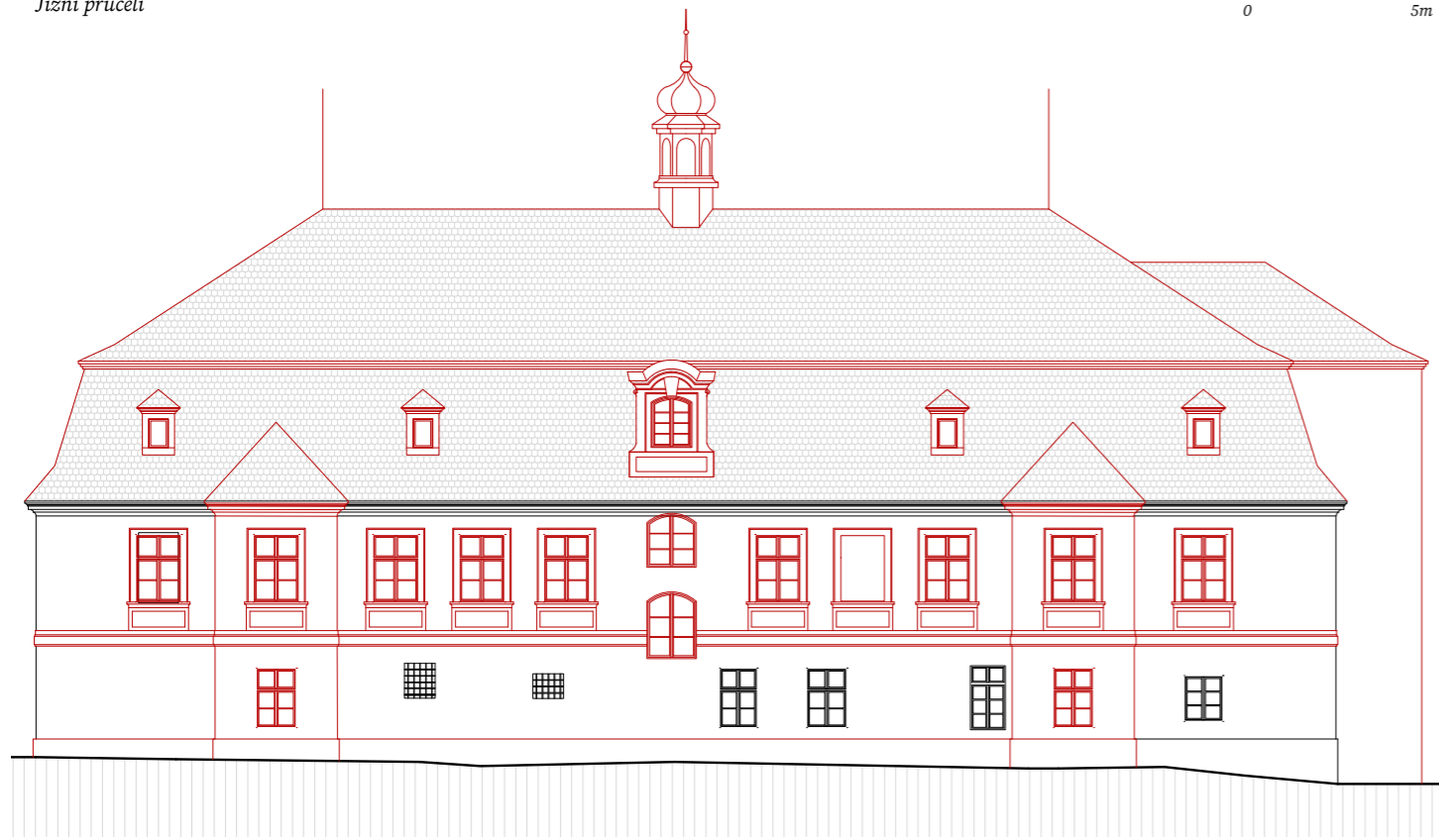
Jižní průčelí

0 5m

Východní průčelí

0 5m

Severní průčelí

0 5m

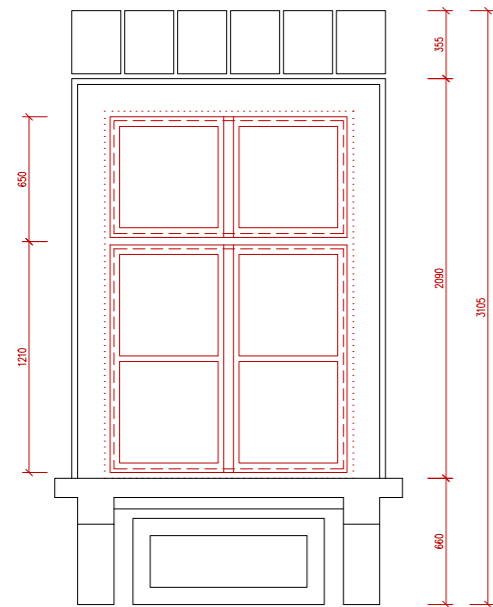

Západní průčelí

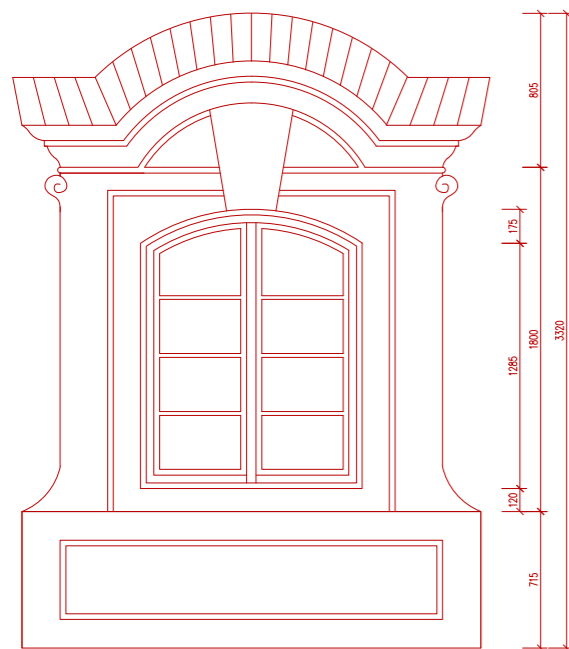
0 5m

Vizualizace velkého sálu v patře

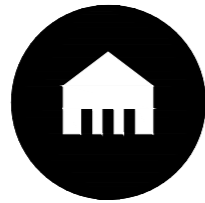
Detail okna v patře

Detail vikýře

Vizualizace jižního průčelí zámku

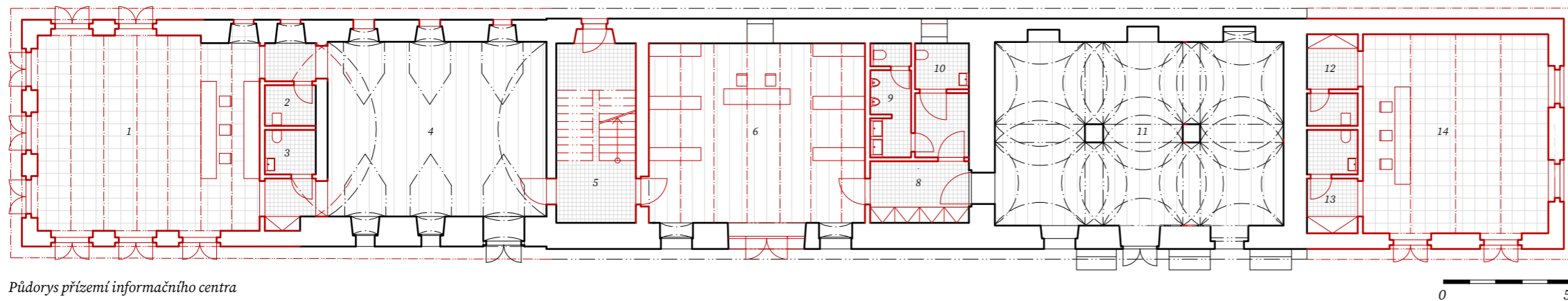
Informační centrum

Bývalé stáje budou dostavěny do původní půdorysné stopy a stanou se zázemím pro turisty. V západní, k ulici přimknuté nově navržené části bude hlavní prostora informačního centra, na kterou bude navazovat stávající valeně klenutá prostora. Tu bude stejně jako zbytek prostor možné samostatně pronajímat, případně využít v provozu informačního centra. Nad nově přistavěnými prostorami a nad západní částí stájí bude vztyčen nový vaznicový krov.

Stávající fasády budou obnoveny, rozvržení otvorů v přízemí bude ponecháno. V patře budou nad východní částí probourány nové otvory pro lepší prosvětlení prostoru. Nové přístavby budou jednoduše členěny francouzskými okny, opatřenými okenicemi. Barevnost fasád bude písková až okrová, s jemným barevným odlišením nově přistavěných částí.

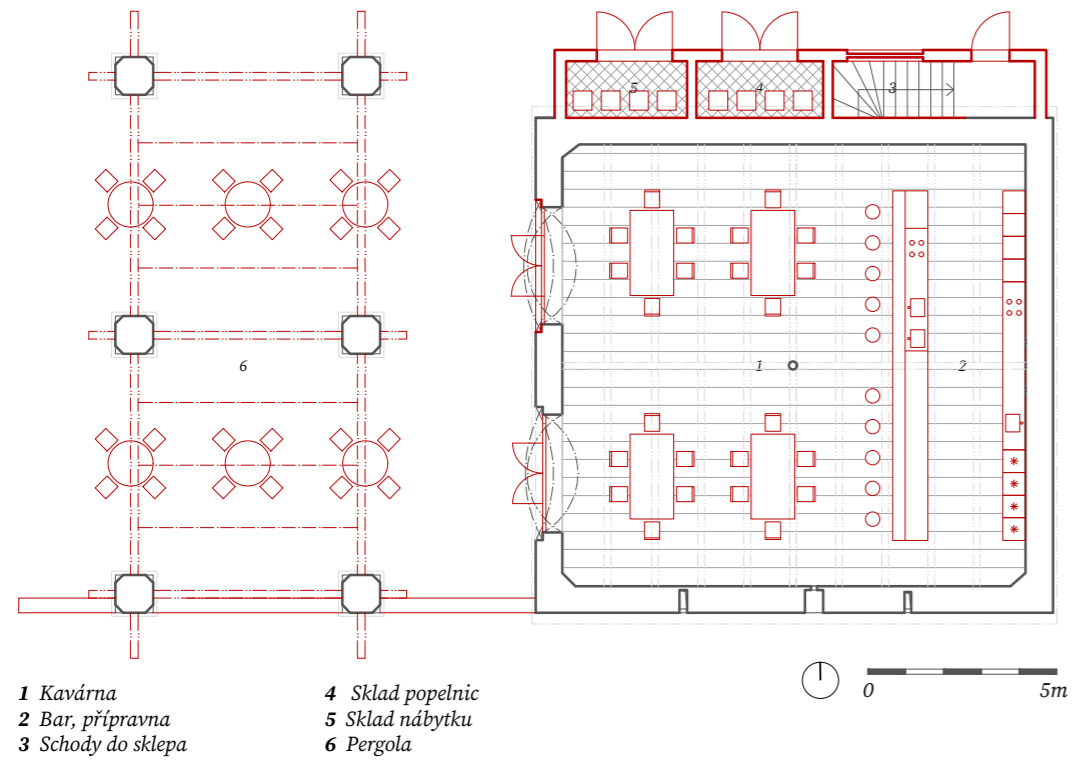
Vizualizace pronajímatelného prostoru

Půdorys přízemí informačního centra

0 5m

1 Informační centrum	8 Předstíň
2 Úklidová místnost	9 WC muži
3 Toaleta zaměstnanci	10 WC ženy, bezbariérové
4 Informační centrum	11 Pronajímatelný prostor
5 Schodiště	12 Sklad, úklid. místnost
6 Pronajímatelný prostor	13 Toaleta zaměstnanci
7 Chodba	14 Pronajímatelný prostor

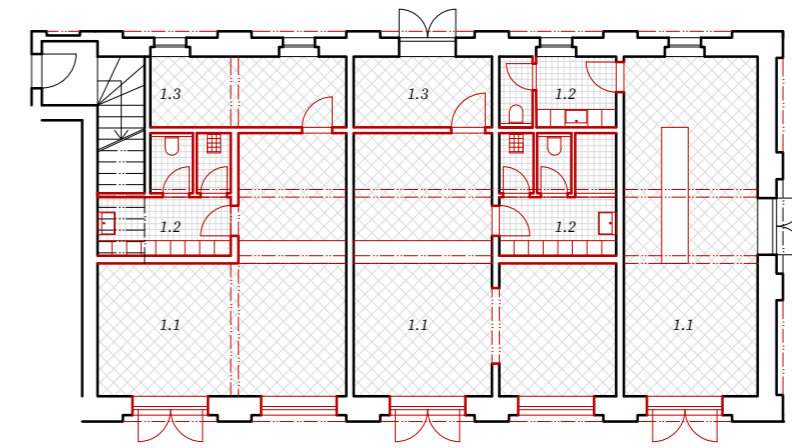
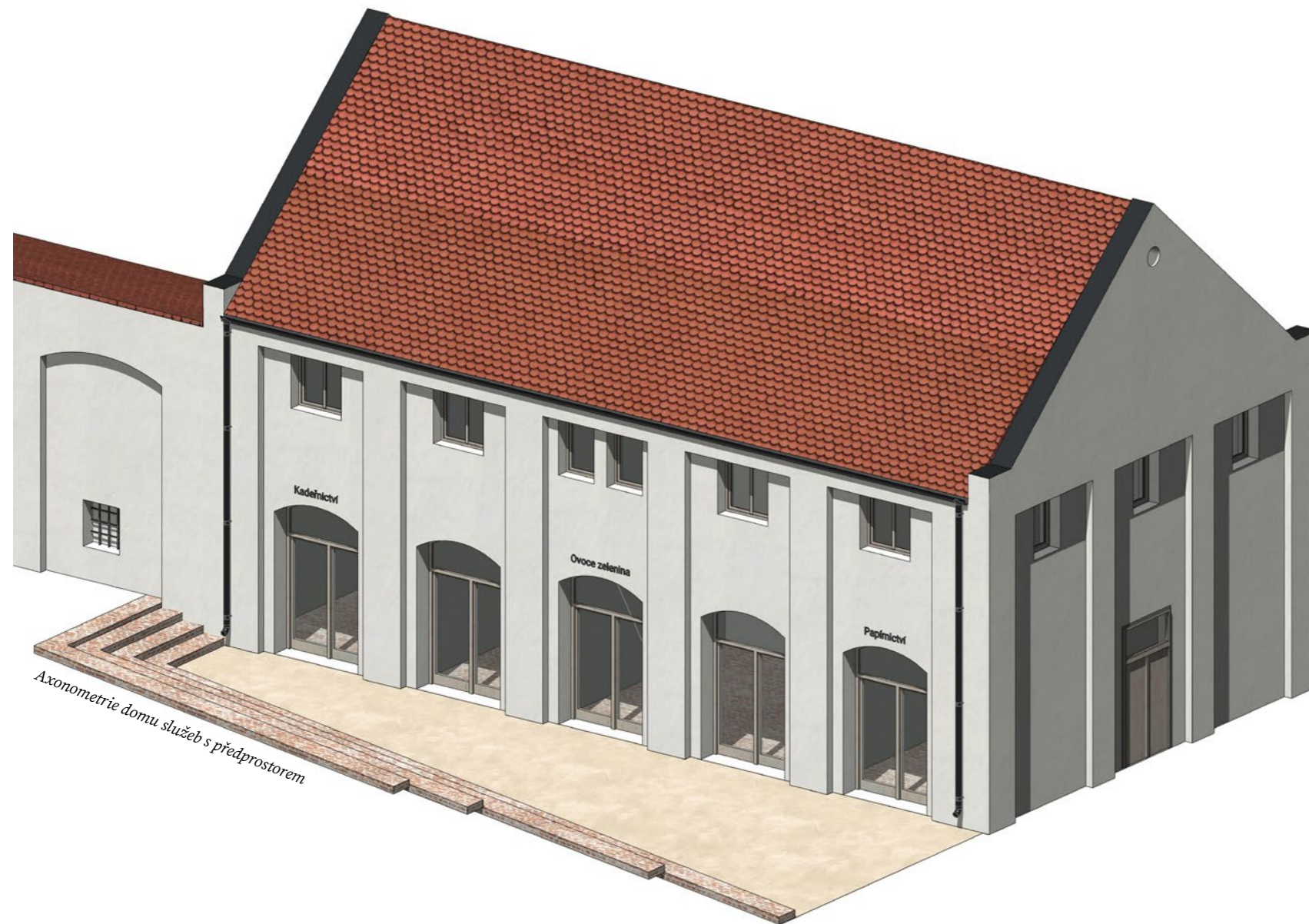

Kolna

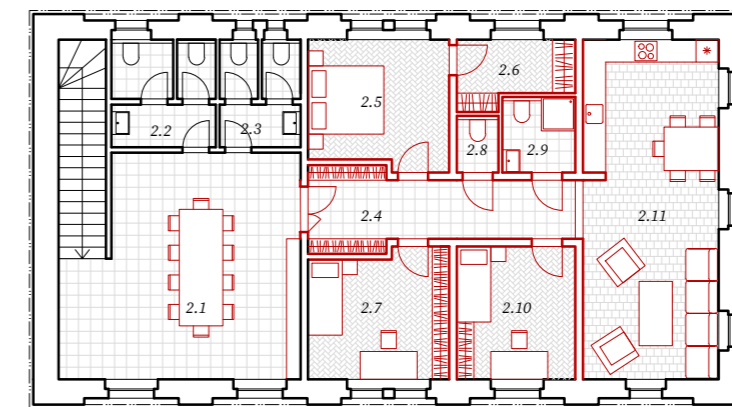
Do barokního objektu bude vestavěno jednoduché zázemí kavárny, která bude otevřena dvojicí klenutých otvorů na jižní fasádě na jih, s výhledem na zámecký park. V předprostoru bude na pozůstatcích dalšího hospodářského objektu zbudována jednoduchá pergola, chránící venkovní posezení. Do samotného objektu bude zasahováno minimálně, bude pouze obnoven přístavek na západní fasádě se vstupem do sklepních prostor se skladem a místem pro uložení venkovního nábytku. S ohledem na ochranu cenného historického objektu bude pro návštěvníky k dispozici hygienické zázemí v informačním centru, zázemí personálu bude umístěno do sklepa.

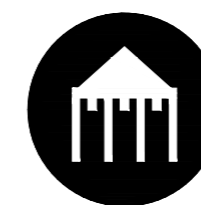
Vizualizace kavárny s pergolou

Půdorys přízemí domu služeb

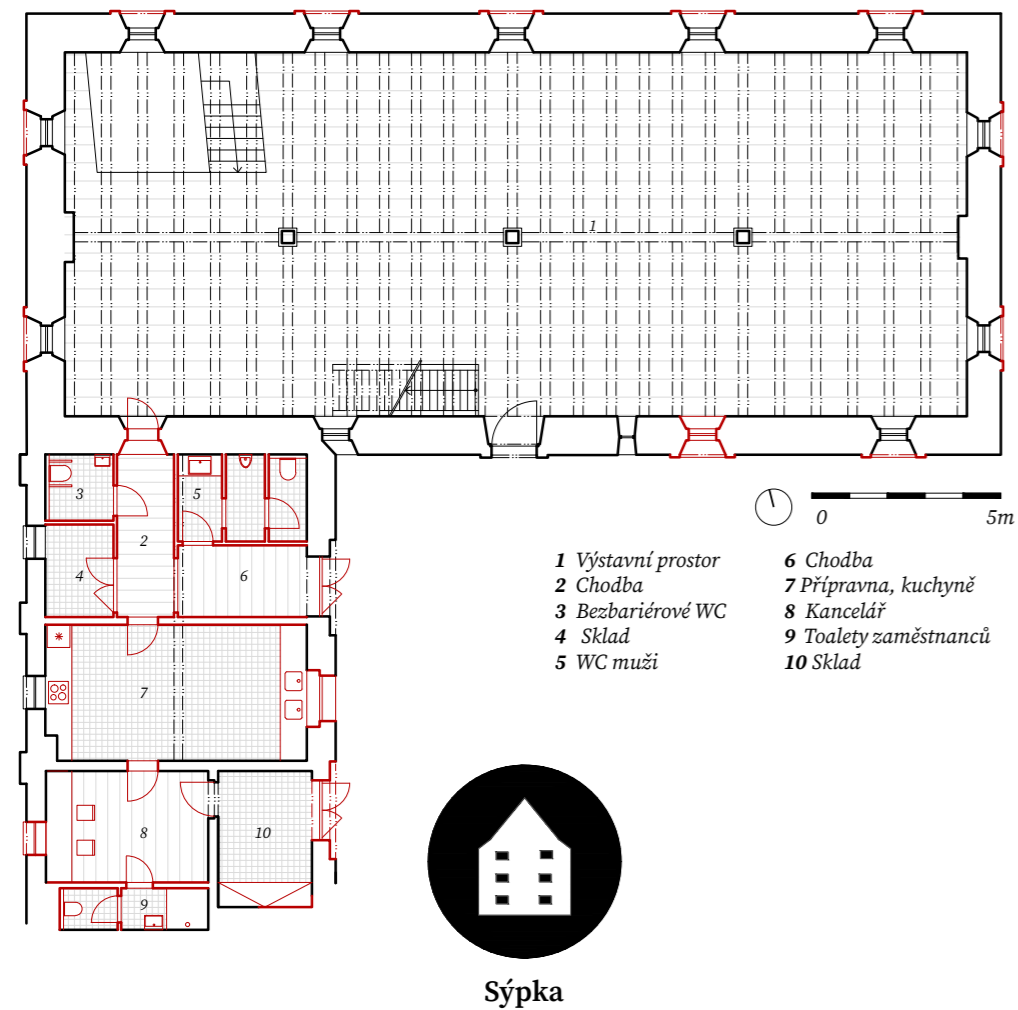
Půdorys patra domu služeb

Dům služeb

Budova je situována u vstupu do Stejskalova dvora a tvoří východní stranu prostoru mezi kostelem a řešeným areálem. S cílem zobytnění prostoru a vytvoření potenciálu pro vznik vpravdě veřejného prostranství bude přízemí budovy přestavěno na pronajímatelné prostory pro obchody či služby s menším zázemím pro zaměstnance. Stávající charakteristicky členěná fasáda bude v přízemí směrem k předprostoru otevřena velkými prosklenými okny.

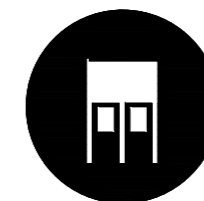
Patro, kde se v současnosti nachází administrativní a skladovací prostory, bude přestavěno na byt správce areálu o celkové ploše 97 m². Jeho dispozice je uzpůsobena konstrukčnímu systému domu a skládá se z ložnice, dvou pokojů a kuchyně spojené s obývacím pokojem, orientované směrem k zámeckému areálu.

Dvoupatrová barokní budova je z celého areálu nejlépe zachována, je tedy kladen nárok na co nejšetrnější využití tak, aby byly všechny hodnotné konstrukce konzervovány. Působivé vnitřní prostory budou nově sloužit jako galerie, díky velkým otevřeným prostorům se však mohou stát také zázemím pro pořádání dalších kulturních a společenských akcí. I proto bude zachována přízemní budova mezi sýpkou a administrativní budovou, do které bude soustředěno potřebné zázemí. Budou se zde nacházet toalety pro návštěvníky a také menší kuchyně, ze které může být prostor při zvláštních příležitostech obsluhován. Exteriér sýpky bude obnoven dle dochovaných zbytků fasády. Díky demolici kravína (viz dále) bude uvolněno i východní průčelí, dosud z větší části zakryté. Právě zakrytím fasády se zde dochovala původní podoba šambrán kolem sýpkových okének. Ty budou obnoveny na celém objektu, stejně jako členění lizénovými rámci, které je ještě stále patrné ve fragmentech omítky na jižním a západním průčelí. Vstupní portál uprostřed jižní fasády bude restaurátorsky opraven.

Vizualizace jižního průčelí řadových domů

Řadové domy

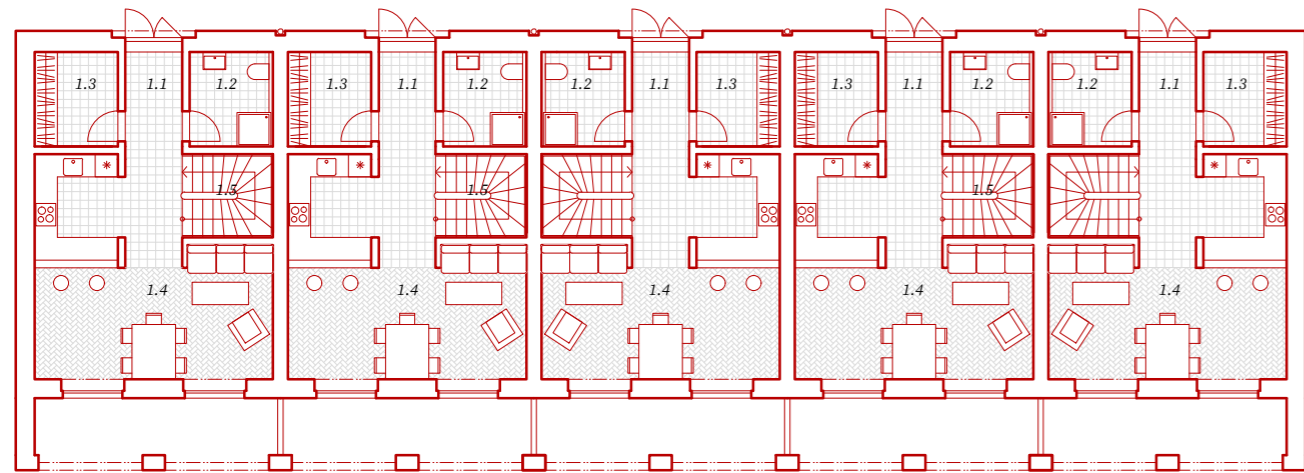
Stávající budova kravína se i přes jisté architektonické kvality (jako novodobý vaznicový krov) jeví jako nevyhovující pro konverzi a smysluplné využití. Naproti tomu její urbanistická kvalita, tvorba západní fronty Stejskalova dvora je nepochybná. Po demolici kravína tedy navrhuji vzniklou proluku doplnit novostavbou řadových domů, které areál hmotově doplní. Zároveň však budou respektovat historické budovy sýpky a malé stodoly na východě, od kterých budou ustoupeny. Tím se také vytvoří dvojice zajímavých zákoutí v jinak otevřeném prostranství dvora.

Využití novostavby pro bydlení bylo zvoleno především s ohledem na promísení funkcí v areálu tak, aby se nestal pouze víkendovým nebo svátečním cílem pražských turistů. Zároveň by mohlo jít o iniciační bod pro další rozvoj bytové zástavby podél severní ulice Zemědělské, kde navrhuji oproti platnému územnímu plánu plochy právě pro bydlení vesnického typu.

Samotná stavba se skládá z pěti totožných obytných jednotek, které v exteriéru tvoří jednolitou kompaktní hmotu. Hlavní vstupy jsou orientovány k severu, do ulice Zemědělské, na jih do dvora jsou pak otevřeny hlavní obytné místnosti velkými francouzskými okny. Zde je vytvořen předprostor vynesemím předstoupeného patra na pilíře tak, aby byla zachována jistá míra intimity, spojená se soukromým bydlením. Fasáda se členěním inspirované charakteristickou profilací fasády administrativní budovy a organicky tak zapadá do kontextu dvora.

Celková užitná plocha jedné obytné jednotky je 163 m², celkem ve třech podlažích. V přízemí je kromě zádveří se šatnou a koupelnou situována velká kuchyň propojená s obývacím pokojem. V patře se pak nachází druhá koupelna, ložnice, dětský pokoj a na sever orientovaná pracovna, případně pokoj pro hosty. V podkroví jsou navrženy další dva menší pokojíky.

Po konstrukční stránce je dům velmi jednoduchý. Bude vystavěn z cihelných zateplených bloků s betonovými stropy a vaznicovým krovem. Fasáda bude ještě zateplena kontaktním tepelně izolačním systémem, který bude opatřen omítkou.

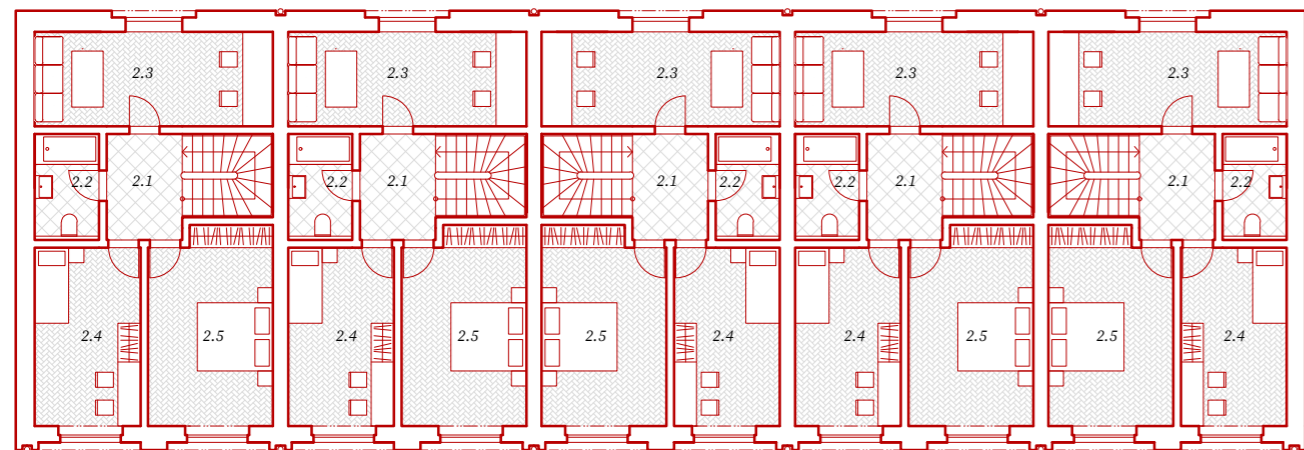

Půdorys přízemí

1.1 Vstupní chodba
1.2 Koupelna
1.3 Šatna
1.4 Kuchyň s obývacím pokojem
1.5 Schodiště

Jižní fasáda (orientovaná do dvora)

Půdorys patra

2.1 Horní chodba
2.2 Koupelna
2.3 Pokoj pro hosty
2.4 Dětský pokoj
2.5 Ložnice

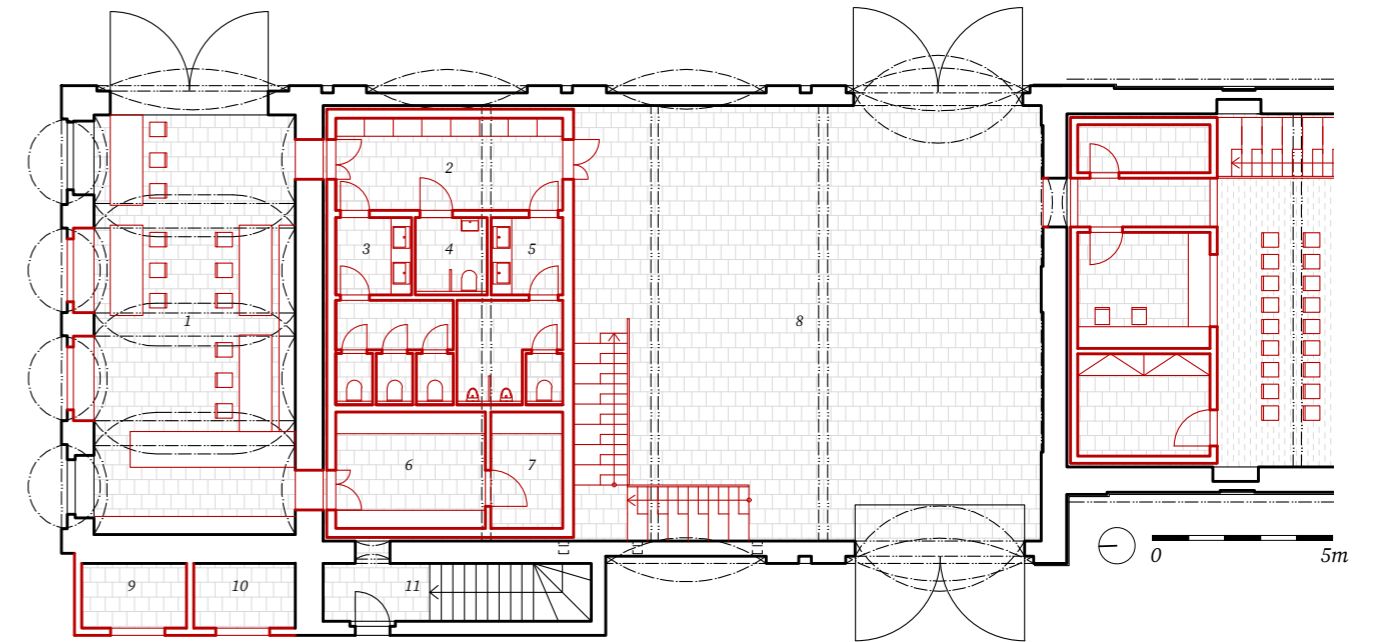

Severní fasáda

Vizualizace hospody v severní části stodoly

Půdorys přízemí malé stodoly

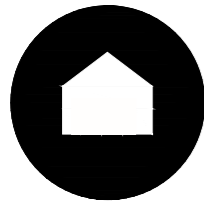
1 Hospoda	5 WC muži	9 Sklad
2 Chodba	6 Přípravná	10 Sklad popelnic
3 WC ženy	7 Sklad	11 Vstup do sklepa
4 WC bezbariérové	8 Hospodský sál	

Malá stodola

Objekt v severovýchodním nároží Stejskalova dvora bude nově využit jako hospoda a kulturní sál. Současné dělení objektu na dvě nestejně části bude zachováno. V severní klenuté části se nachází bar a posezení, které je propojeno s jižním větším otevřeným prostorem, který může být využit při větších akcích. Do prostoru mezi těmito dvěma místnostmi bude vestavěn velký box s hygienickým zázemím, přípravnou a skladem. Nad touto vestavbou vznikne pobytová plocha, přístupná po schodišti z větší prostory. Po demolici kravína bude prodloužen stávající západní přístavek se vstupem do staršího sklepa, který se nachází pod celým půdorysem stodoly. Vzniknou zde zvenčí přístupné prostory pro skladování a ukládání odpadu.

Z exteriéru dominantní členění fasády segmentově zaklenutými nikami bude zachováno, na severní fasádě bude tento rastr využit pro probourání nových okenních otvorů do prostoru hospody. Také vstup na východní fasádě bude upraven, druhotně probouraný obdélný vjezd bude dostavěn a zaklenut segmentovým pasem dle ostatních vjezdů do stodoly.

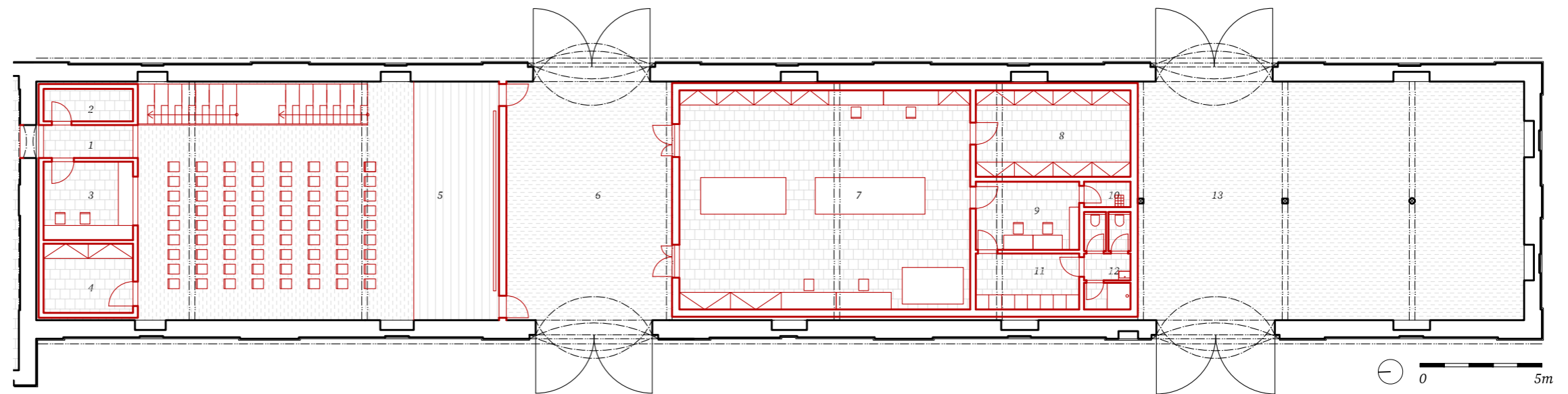

Velká stodola

Severní část navazující na malou stodolu bude využita ke kulturním účelům. Velký sál bude řešen na stejném

principu jako v malé stodole. Stávající svažující se podlaha bude zachována a využita pro promítací sál s plátnem na nové dělicí příčce na jihu.

Střední průjezd vraty bude zachován volný a bude přístupný jak ze sálu, tak z dalšího vestavěného boxu litografické dílny, která je sem přesunuta z přízemního přístavku u sýpky. Její součástí je velká pracovní prostora, zázemí pro zaměstnance a sklad. Zbylá jižní část stodoly je ponechána prázdná a bude sloužit jako zázemí údržby dvora i zámeckého parku. Exteriér budovy zůstane beze změny, bude pouze obnovená omítka s členěním pilastry a soklem.

Půdorys přízemí

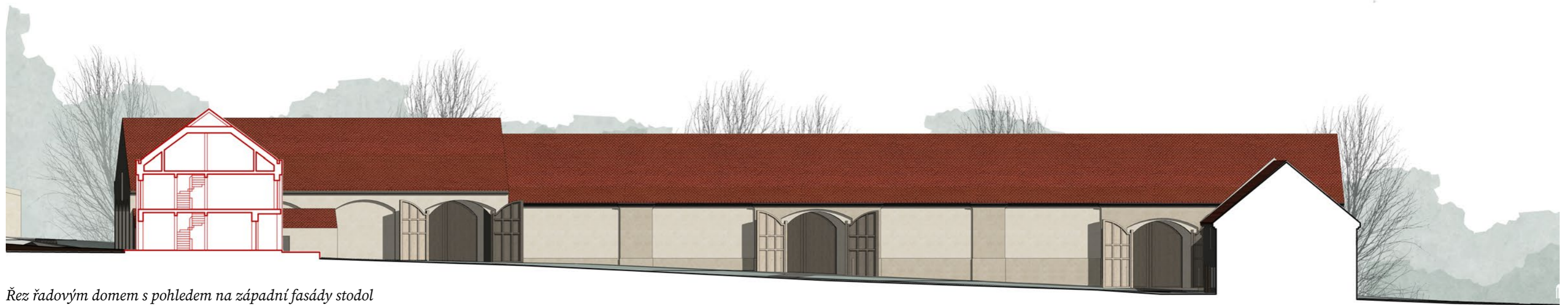
1 Chodba	5 Promítací sál	9 Kancelář
2 Úklidová místnost	6 Průjezdový mlát	10 Úklidová místnost
3 Promítací místnost	7 Litografická dílna	11 Archiv
4 Sklad nábytku	8 Sklad materiálu	12 Toalety zaměstnanců

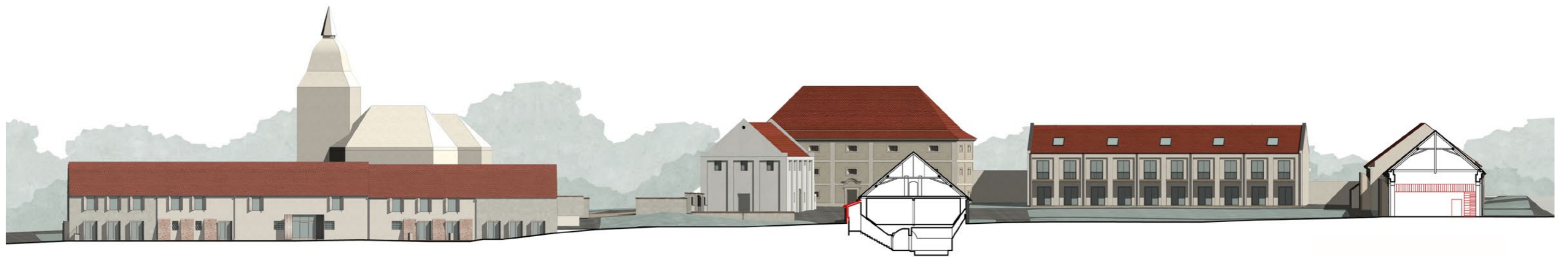
Příčný řez informačním centrem a zámeckou budovou

0 10m

Řez řadovým domem s pohledem na západní fasády stodol

0 10m

Řez kavárnou a velkou stodolou s pohledem k severu

Rozvinutý pohled na vnější fasády Stejskalova dvora

